

”Orimligt att svenska företag tvingas delta i Kubas förtryck”

Eva Björklund

Den 14 oktober publicerade Veckans Affärer en artikel med denna rubrik om villkoren för utländska företag på Kuba, av två företrädare för ”Civil Rights Defenders” Robert Hårdh & Erik Jennische (f.d Folkpartiets Silc). Bertil Egerö skrev till redaktionen att artikeln bygger på föreställningar om Kuba och dess politik som inte stämmer och där verkligheten behöver granskas närmare. ”En sakkunnig granskning bör tjäna inte bara företag som har intresse av Kuba, utan även den organisation de båda författarna företräder.”

Egerö skriver till VA's redaktion:

”Inget tyder på att författarna försökt sätta sig in i de pågående reformprocesserna i landet. Därför bör det vara i ert och era läsares intresse att artikeln bemöts och därmed öppnar för en mer realistisk granskning av frågeställningarna. Här följer mina punkter, i korthet:

1. Många europeiska (och andra utländska) företag opererar sedan länge på Kuba. I artikeln nämns Ericsson, Sandvik och Volvo, men debattörerna har inte frågat dessa tre om de har det slags problem som sägs finnas.

2. Det hör inte till vanligheten att svenska - eller andra - företag önskar sig lokala fackföreningar när de opererar i andra länder. Varför skulle de vilja ha sådana just på Kuba? Fackföreningar finns redan på Kuba, de behöver inte bildas. Man bör försöka utreda hur mycket utrymme de i praktiken har att driva sina intressen dels mot det aktuella företaget, dels mot det statliga bemanningsföretag som rekryterar och sätter löner. Om allt detta sägs ingenting i artikeln, som bara förutsätter att villkoren motiveras av en statlig politik av kontroll och förtryck.

3. Kuba samarbetar med kanadensiska företag i gruvbrytning. Där fick arbetarna länge sin lön enbart i den lokala valutan peso. De kämpade för, och fick (jag kan inte detaljerna) senare hela eller delar av lönen i den kubanska dollarn cuc, vilket innebar en avsevärd förbättring av

inkomsten.

3. Den kubanska ledningen har beslutat och genomför nu en radikal minskning av antalet anställda i offentliga sektorn, som en del av de ekonomiska reformerna. Den politiken måste förstås följas av ansträngningar att öppna för jobb utanför den offentliga sektorn, som ju tidigare helt dominerade arbetsmarknaden. De villkor artikeln hänvisar till motiveras säkert av detta - för mig självklara - intresse att i första hand garantera kubanska arbetare jobb.

4. Vid mitt senaste besök på Kuba 2013 fick jag höra om ett projekt med Kina - det handlade sannolikt om att bygga ett raffinaderi - där Kina ställde som villkor att rekrytera kineser medan Kuba ansåg det självklart att kubaner skulle få arbete. Det accepterades inte av Kina, som drog sig ur.

5. Utländska företag prövar självklart att rekrytera arbetskraft där den är billigast och mest utsatt. I Angola har företag rekryterat filippiner till många jobb medan angolaner går arbetslösa. Filippinerna är självklart rättslösa i främmande land, och saknar alla möjligheter till organisering etc. Det slagets exempel kan mångfaldigas.

Bertil Egerö fick en artikel publicerad i Veckans Affärer 19 november ”Kuba - nästa Kina eller Vietnam?”:

”Ett land med elva miljoner invånare och högt kvalificerad arbetskraft, med en marknad som ropar allt högre efter investeringar, mitt i spänningsfältet mellan Nord- och Sydamerika - låter det inte lockande?”

Om inte ett mirakel så åtminstone ett mysterium: Helt integrerad i den sovjetiska planekonomin, efter Sovjets upplösning svårt pressad av USA:s allt hårdare blockad, reser sig 55 år efter revolutionen Kuba nu ur sin strikta socialism och öppnar för privat företagsamhet och marknadsrelationer. Dock med siktet ställt på en annan utveckling än den Kina eller Vietnam gått.”

<http://www.va.se/nyheter/2014/11/19/kuba/>

forts sid 19